

CORONACRISIS

Tips via WhatsApp 06 1365 0952
twitter.com/telegraaf
facebook.com/telegraaf/

instagram.com/telegraaf.nl
youtube.com/user/detelegraaf
Nieuwstips: nieuwsdienst@telegraaf.nl

Zorg niet op orde

Tijdens het gevecht tegen de coronapandemie stond bij alle maatregelen die werden getroffen één ding voorop. Koste wat kost moest onze gezondheidszorg overeind blijven omdat anders het leed niet te overzien zou zijn geweest. Vooral het aantal beschikbare plekken op de ic's van onze ziekenhuizen was een enorme uitdaging, die alleen met de grootst mogelijke inzet van velen kon worden gewaarborgd.

Toch kijkt een van de hoofdrolspelers in de strijd tegen corona zeer kritisch terug op die periode. Ernst Kuipers, voorzitter van het Landelijk Netwerk Acute Zorg, oordeelt hard over de wijze waarop de zorg is omgegaan met de eerste coronagolf. 'We wisten nog niets en waren konijnen die in de koplampen keken', zo stelde hij zaterdag in deze krant.

Kuipers loopt met zijn oordeel vooruit op de kwalificatie die het kabinet ongetwijfeld zal geven, maar zijn woorden dienen zeer serieus te worden genomen. Minister Van Ark stelt dat het nu vooral zaak is om vooruit te kijken, maar ook daar geeft Kuipers al het antwoord. Er is een tekort aan geschold personeel, kamers en bedden, apparatuur, beschermingsmiddelen en medicijnen.

Uit zijn woorden kan maar één conclusie worden getrokken: de gezondheidszorg is nog lang niet op orde voor het geval er een tweede coronagolf uitbreekt.

STEEDS STERKER TEGEN COVID-19: ZO GAAN ARTSEN DE ZIEKTE THANS TE LIJF

Patiënt staat er nu beter voor

Een halfjaar na de allereerste coronadode in Nederland en met een tweede virusgolf in het vooruitzicht, overheerst optimisme over een succesvolle aanpak van Covid-19-ziektegevallen. Zes redenen waarom een patiënt nu veel beter af is dan voor de lockdown.

door **Silvan Schoonhoven**

Op 6 maart overleed in het Rotterdamse Ikazia Ziekenhuis een vrolijke en krasse Oud-Beijerlandse van 86 jaar. Tot het moment dat hij ziek werd, reed hij nog auto, speelde bridge en ging op vakantie met zijn vrouw. Toen stond hij opeens in de geschiedenisboeken als het eerste dodelijke slachtoffer van de corona-uitbraak in Nederland. Het officiële dodelijke liep in een halfjaar op tot meer dan 6200. Toch zijn de kansen van coronapatiënten nu veel beter dan in maart.

'Mensen snappen: het is geen griep'

pen week een studie verscheen. De conclusie: het aantal sterfgevallen gaat ongeveer een derde omlaag dankzij steroïden zoals dexamethason. Die zijn ook nog eens goedkoop, ruim voorradig en effectief bij ernstig zieke patiënten.

„Een tweede boosdoener is trombosevorming”, zegt Coolen van Brakel. „Bloedpropjes die overal in het lichaam schade kunnen aanrichten. Onderzoek loopt om dat effect tegen te gaan met bloedverdunnende middelen. Alleen al daardoor overlijden beduidend minder mensen. Ook zijn er veelbelovende middelen die helpen tegen het doorleken van bloedvaten, waardoor de longen vollopen met vocht.”

De top-10 van medicijnen wisselt snel. Eerdere favorieten zijn van de hoogste plaats verstoten, zoals het anti-ebolamiddel remdesivir. Dat verkort weliswaar de hersteltijd bij corona, maar redt minder levens dan gehoopt. Andere beloftes zijn totaal uit de ranglijst verdwenen, zoals het omstreden hydroxychloroquine.

Artsen worden steeds beter in 'fine-tuning'. Ze leren over ideale doseringen en hoe middelen op elkaar inwerken. Ook in een vroegstadium kan de dokter al iets doen om verergering te voorkomen. „Veelbelovend is het gebruik van bloedplasma van genezen Covid-19-patiënten”, zegt Coolen van Brakel.

Al met al hoeft een coronapatiënt minder snel aan de beademing en is ic-opname minder vaak aan de orde. Komt het wel zo ver, dan hebben intensivisten meer knoppen om aan te draaien dan in maart.

3 Het vaccin komt
Weinig experts twijfelen eraan dat een goed werkend vaccin voor de massa een kwestie van maanden is.

INHOUD

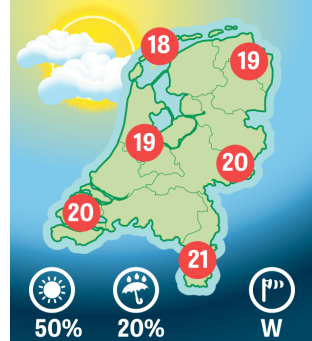
Opinie **Annemarie van Gaal**

VAKBOND ZIT HERSTEL DWARS

PAGINA T9

GEREGELD ZON

NIEUWSKRANT
WAT U ZEGT
OPINIE
BUITENLAND
PRIVE
VROUW
DFT
JOURNAAL
CULTUUR
SERVICE
WEER
TELEVISIE
TWEDE KATERN
TELESPORT

T6
T9
T12
T14
T16
T18
T20
T21
T22
T25
T26

een deel van de bevolking immuun maken, of ze verminderen alleen de effecten van een infectie. Bij het veelgeprezen Oxford-vaccin lijkt bijvoorbeeld de besmettelijkheid van een ingeënt persoon nog een zorgpunt. Experts verwachten dat na de eerste lichting vaccins nog een reeks verbeterde versies volgt. Dat kost wellicht jaren.

4 We kunnen uitbraken onder de duim houden
De kans dat er ooit nog een volledige lockdown komt is klein. Door intensief testen is het moge-

lijk fijnmazig en doelgericht in te grijpen als zich lokaal een uitbraak voordoet. „Doordat de meeste mensen zich goed aan de afstandsregels houden, weten we uitbraken binnen de perken te houden”, zegt Coolen van Brakel. „We signaleren sneller waar uitbraken vandaan komen en kunnen die daardoor effectiever indammen.”

5 Groepsimmunitet weer in beeld
Premier Rutte noemde het aanvankelijk als de leidende strategie voor Nederland, maar sindsdien

is de omstreden 'kudde-immunitet' uit beeld geraakt. De Amerikaanse virologe

'Hoeveelheid onderzoek is ongekend'

ger het doel is.

Toch is 'herd immunity' niet helemaal uit de gratie. Ongeveer 10 procent van de bevolking moet worden beschermd tegen de ziekte, maar er zijn nieuwe modellen. De Zweedse virologie Tom Britton van de universiteit van Stockholm zegt in The Examiner dat hij uitkomt op 43 procent. „We beweren niet dat dat hét magische getal is, maar ik denk wel dat het werkelijke aantal aanzienlijk lager ligt

omdat met de huidige methoden antistoffen niet lang meetbaar blijven in het bloed.

Nog een interessante ontwikkeling: mogelijk zijn er voor groepsimmunitet minder mensen nodig dan gedacht. Aanvankelijk gingen virologen uit van ongeveer 60 procent van de bevolking, maar er zijn nieuwe modellen. De Zweedse virologie Tom Britton van de universiteit van Stockholm zegt in The Examiner dat hij uitkomt op 43 procent. „We beweren niet dat dat hét magische getal is, maar ik denk wel dat het werkelijke aantal aanzienlijk lager ligt

daar mensen denken.” De Schotse statistica Gabriela Gomes berekent de drempel voor groepsimmunitet op slechts 10 tot 20 procent, gebaseerd op onderzoek in onder meer België.

6 Afstand houden helpt echt
De vele lichtpunten zijn niet alleen te danken aan artsen en wetenschappers, maar ook aan de bevolking. „De tegenstanders van de anderhalvemetersamenleving roeren zich luider”, zegt Coolen van Brakel, „maar het blijft een minderheid. De meeste mensen zijn nuch-

ter, die realiseren zich dat dit een uitzonderlijke situatie is, dat corona geen griep is en dat ze zich aan basale regels moeten houden. Dat heeft niet alleen effect op de verspreiding van Covid-19 maar ook op allerlei andere besmettelijke aandoeningen.” Dat zegt ook Nina van Sorge, hoofd van het Nederlands Referentielaboratorium voor Bacteriële Meningitis. „Een opmerkelijke bijvangst is dat de zeer ernstige ziekten hersenvliesontsteking en bloedvergiftiging enorm zijn afgenomen.” Dat geldt ook voor besmettelijke kinderziekten.